

Förord 7

Svenskt jordbruk under ett halvsekel 11

- Allt effektivare och allt mer ifrågasatt 12
- Förändring och kontinuitet 15
- Den konservative bonden? 17
- Landsbygdens ljud och lukter 19
- Drivkrafter bakom jordbrukets omvandling 21
- Att skriva jordbrukets moderna historia 22

ÄGARE, BRUKARE, ARBETARE 27

Gårdar, mark och människor 29

- Regionalt skiftande villkor 33
- Familjejordbruket - finns det? 38
- När alla blev bönder 40
- Män och kvinnor i jordbruket 42
- Förgubbning och föryngring 44
- Lantarbetaren 46

Äga och ärva 49

- Föräldrars dilemma 50
- Generationsväxling - en utdragen process 54
- Ekonomi och föräldramakt 56
- En arvinges sinnelag 57
- Individ och kollektiv 60
- Att äga sitt arbete 63
- Arv för framtiden 64
- Den agrara ideologin 66

VARDAGSLIV 69

Grödor och husdjur 71

- Växtodling 72
- Trädgårdsodling 81
- Husdjur 83
- Renskötsel 102
- Jordbrukets produktionsvärde 105

Familjen och arbetet 108

- Vardagsverklighet 110
- Kvinnorna och de motstridiga kraven 133
- En ny era 138
- Gute i Bäl 141
- Gute en augustidag år 2001 147
- Maskulint och modernt? 150

Matkultur och bondelön 156

- Maten i välfärdssamhället 159
- Jordbrukarnas inkomster 165

[Nya maskiner i nygamla byggnader 173](#)
[Investeringar under fem decennier 174](#)
[Spara eller slösa? 195](#)
[Bönders syn på den nya tekniken 196](#)
[Hur spreds den nya tekniken? 198](#)
[Räta ut och laga 204](#)
[Jordbrukets byggnader 206](#)

[Det kemiska jordbruket 211](#)
[Kemin i praktiken 212](#)
[Näringsämnen på drift 215](#)
[Med kemi mot grödans fiender 216](#)
[Bekämpningsmedlens "välsignelse" 216](#)
[Genetikens genombrott 220](#)

[ATT TA PLATS I VÄLFÄRDSSAMHÄLLET](#)

[Jordbrukspolitiken - ett klassiskt drama 227](#)
[Välfärdsjordbruket föds 229](#)
[Statens förlängda arm 231](#)
[Jordbrukspolitiken under lupp 233](#)
[Kritik och nytänkande 235](#)
[Bonden i fokus 243](#)
[Mat och politik 244](#)
[Den nya tiden gryr 245](#)
[Avregleringen som knappt hann börja 254](#)

[Den organiserade bonden 258](#)
[Hur ska bönder organiseras? 260](#)
[En slugger blir respekterad 261](#)
[Den upplyste och engagerade bonden 262](#)
[Bondeägda industrier 264](#)
[Sammanhållning och solidaritet 266](#)
[Sällsynta kvinnor 272](#)
[Det är långt mellan Härled och Bryssel 273](#)

[Tillsammans i vardagen 276](#)
[Arbetsbyten 278](#)
[Äga och bruka tillsammans 280](#)
[Föreningar för moderniseringen 282](#)
[Föreningar för kultur och studier 288](#)
[Vår tids samverkan 292](#)
[Samverkan då och nu 297](#)

[Den agrara världen 298](#)
[Den agrara familjen 300](#)
[Band av kärlek 305](#)
[Bundna till arbetet 308](#)
[Bundna till platsen 313](#)

[Mer än bara jordbruk 317](#)
[Längtan till landskapet 318](#)
[Naturarv, kulturarv, världsarv 322](#)
[Tyst vår 329](#)
[Frisk jord och sunda marker 332](#)
[Galna kor 333](#)
[Rött dött kött 337](#)
[Öster om Eden 342](#)

[Bilaga: Produktions- och riksområden 344](#)

[Litteratur och källor 346](#)
[Litteraturlista 361](#)
[Citat 373](#)
[Illustrationer 375](#)
[Konstnärs- och fotografregister 382](#)
[Sakregister 383](#)